

Anstellung dort von systematischen Zugsbeobachtungen würde sicher bedeutsame Ergebnisse zeitigen.

Im Finnischen Meerbusen ziehen viel Vögel in W—O und O—W Richtung, ohne von den Küsten gebunden zu sein (Rottgänse, Schwäne, Eisenten, Trauerenten); sie setzen ihren Weg in die Ostsee hinein fort. Andere Vögel überqueren den Meerbusen in mehr oder weniger N—S und S—N Richtung, wie Kraniche, Gänse, Kleinvögel.

Im Bottn. Meerbusen ziehen Gänse (keine Rottgänse!) und Schwäne sowohl weitab im Meer als längs der Küste. Kleinvögel kommen recht spärlich vor an den Leuchttürmen des Bottn. Meerbusens, den Kvarken und Åland ausgenommen, wo sie in grosser Zahl überfliegen. Sie halten sich vielmehr an die Küste, der sie offenbar von O zustreben. Kraniche scheinen an der Westküste überhaupt recht selten beobachtet worden zu sein, längs der Südküste ist die Art allgemein bekannt.

Kurjen muuttohavaintoja.

VÄINÖ HEIKINHEIMO.

Järjestäessäni vuosien kuluessa tekemiäni laululintumuistiinpanojani löytyi taskukirjoistani samalla hajanaisia merkintöjä *kurkien muuttoparvista* vuosilta 1913—22 Tyrväässä ja 1924 Pirkkalan Pitkäniemessä.

Tammii—maaliskuussa en ole tavannut kurkia.

¹⁰/₄ 18 Tyrväässä Liekoveden päällä 2 kurkea matkalla suuntaan N.

¹³/₄ 22 Tyrväässä Vammalan luona 1 kurki lentelemässä vähän yläpuolella puitten latvoja ikäänkuin jotakin etsien.

¹⁸/₄ 16 ihmiset kertovat nähneensä Vammalan yläpuolella parvia tänään ja edellisinä päivinä.

²²/₄ 17 yöllä hiukan ennen klo 12, siis joks. pimeässä, kuuluu parvi lentävän Vammalan yli suuntaan SW.

²⁴/₄ 21 Tyrväässä keskipäivällä taivaan ollessa kirkas n. 30 kurkea matkalla suuntaan N.

²⁷/₄ 22 Tyrväässä 13 kurkea matkalla suuntaan N. Ihmiset kertovat nähneensä parvia edellisinäkin päivinä.

²⁸/₄ 22 Tyrväässä 2 kurkea aivan matalalla kiertelemässä.

Touko- ja kesäkuussa en ole muuttoparvia nähnyt.

²⁷/₇ 20 „Tyrvään Sanomain“ mukaan „parikymmentä komeana aurana etelää kohti“.

⁹/₈ 24 klo 12 päivällä taivaan ollessa puolikirkas ja tuulen joks. kova lentää Pyhäjärven ja Pitkäniemien yli suuntaan SE kurkia, äänestä päättäin useita, vaikka pääsen näkemään vain yhden, koska ne ovat hyvin korkealla eikä parvi ole koolla, vaan kai juuri ovat huudellen järjestäytymässä.

²⁵/₈ 13 Tyrväässä, suopelloilta, metsän keskeltä (Kaltsilan kylässä) kuuluu kurkien huutelua. (Paikalla asuvat ihmiset kertovat kurkien usein laskeutuvan tälle suolle maahan, joten sieltä kuuluu paljon niitten ääntä).

¹/₉ 16 Tyrväässä kuuluu yhden muuttoparven ääntä.

²/₉ 21 ” 17 kpl. matkalla suuntaan S.

³/₉ 15 ” 8 ” ” ” ”

⁷/₉ 13 ” parvi ” ” ”

⁷/₉ 18 ” ” ” ” ”

⁸/₉ 15 Tyrväässä taivas on aivan kirkas ja aurinko paistaa kuumasti taas pitkästä aikaa, aamulla oli kova N-tuuli, mutta päivällä se jo on hiljentynyt ja kääntynyt E-tuuleksi. Päivällä 11 kurkea matkalla suuntaan S. Ne ovat nähtävästi juuri yhtyneet 2:sta tai 3:sta parvesta, koska kiertelevät ilmassa Vammaskosken yläpuolella sinne tänne ja ovat aivan järjestämättömänä joukkona, joka vasta muutamaa min. kierreltyään saa kiilan muodon ja lähtee sitte heti lentämään suoraan suuntaan S. Noin ¹/₂ tuntia sen jälkeen alkaa taas kuulua kurkien ääntä: Krrrrrrrr, ∞ ja pian ilmestyy yksi parvi, jossa on 3 kurkea, ja toinen parvi, jossa on 4 kpl. Ne rupeavat kiertelemään, toinen vähän toisen yläpuolella, koko ajan äännellen toisilleen. Nyt ilmestyy yhä uusia parvia, niin että viimein on juuri tässä Vammaskosken yläpuolella kiertelemässä ja toisilleen huutelemassa kaikkiaan 3 parvea, joissa on 2 kurkea, 2 parvea, joissa on 4 sekä 1 parvi, jossa on 15 kurkea. Kierreltyään muutamia min. samalla nousten kairanmuotoisia ratoja ylöspäin muutamia parvet toisinaan yhtyvät toisiinsa ja taas eroavat sitte uudestaan yhtyäkseen, kunnes viimein kaikki ovat yhdessä parvessa, joka alkaa liikkua etelää kohti samalla ruveten järjestäytymään luult. kiilan muotoon, mutta katoaa jo sitä ennen näkyvistä, jonka jälkeen vielä vähän aikaa kuuluu niitten ääntä.

⁸/₉ 16 Tyrväässä keskipäivällä taivaan ollessa joks. kirkas korkealla metsän päällä n. 40 kurkea matkalla suuntaan S, koko ajan äännellen kuten tavallisesti. Parvi on juuri järjestäytymässä ollen nyt useina pieninä kiiloina, jotka parhaillaan asettautuvat yhteen.

¹¹/₉ 20 Tyrväässä parvi matkalla suuntaan S.

¹⁷/₉ 21 Tyrväässä Vammaskosken yläpuolella parvi, jossa on 39 kurkea Parvi on hajaantuneena pieniin osiin, kussakin 2—6 lintua, ja kiertelevät kaikki kairamaista rataa ylöspäin. Kaiken aikaa pikkuparvet milloin yhtyvät toisiinsa suuremmiksi joukoiksi, milloin erkanevat taas pienemmiksi, äännellen toisilleen kuten muulloinkin. Näin ne kiertelevät, hajaantuvat ja yhtyvät 15—20 min., kohoten yhä ylemmäs, niin että vaikka aluksi olivat olleet niin matalalla, että paljain silmin helposti erotti jalatkin, viimein on hvvällä, 6 kertaa suurentavalla kiikarilla vaikea löytää parvea vähänkään satuttuaan kadottamaan sen näkyvistään, ja näyttävät linnut ollessaan 45° vinossa ylöspäin näin kiikarillakin pilkkumaisilta hiukkasilta. Viimein ne asettuvat kiilan muotoon ja lähtevät suuntaan S.

Lokakuussa on vielä näkynyt kurkia matkalla suuntaan S, mutta ei enää marras- ja joulukuussa.